

Avdelning: Plan och miljö
Handläggare: Bo Ekstam
Telefon: 08/ 508 28 938
Fax: 08/ 508 28 808
E:post: bo.ekstam@miljo.stockholm.se

MHN 2007-01-30 p 13

Yttrande över förslag till delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgård

Remiss från Kommunstyrelsen. Dnr 003-4366/2006

Förslag till beslut

1. Överlämna och återropa förvaltningens synpunkter som svar på remissen
2. Justera beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Stockholms Regionplane- och trafikkontor har upprättat ett förslag till regional utvecklingsplan för kust- och skärgårdsområdena. Förvaltningen anser i likhet med förslaget att det är angeläget att få till stånd de flesta av de åtgärder förslaget innehåller och att inriktningarna är väl motiverade. Förvaltningen bedömer dock att ansvarsfrågorna för vem som skall genomföra olika åtgärder eller ta initiativ bör tydliggöras. Förvaltningen anser det särskilt viktigt att åtgärder för att förbättra miljösituationen i vattenområdena snarast kommer till stånd. Ansvarsfrågorna för vem som skall genomföra åtgärderna bör tydliggöras när ett åtgärdsprogram för den marina miljön tas fram. Strategin bör kompletteras med hur skärgården påverkas av ett ändrat klimat. I vågskålen för lokalisering av nya hamnar, transportverksamhet och tyngre infrastruktur anser förvaltningen också skall ingå vilka möjligheterna det finns att utveckla och skydda befintliga hamnar och transportområden. Det har inte upprättats någon miljökonsekvensbeskrivning, varför förvaltningen inte kan bedöma vilka positiva och negativa effekter förslagen medför för människors hälsa, naturmiljön eller är förenliga med nationella eller lokala miljömål.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har i rubricerade ärende fått en remiss från Kommunstyrelsen i Stockholm. Remissen skall vara besvarad senast den 20 januari 2007. Förlängd remisstid har medgetts per telefon för miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde 2007-01-30, med omedelbar justering.

Syftet med förslaget

Remissen omfattar ett förslag till delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgård som upprättats av Regionplane- och trafikkontoret i Stockholm. Syftet med förslaget är att för kust- och skärgårdsområdet ange en översiktlig inriktning med frågor av strukturell betydelse för regionens långsiktiga utveckling. Samråd om möjligheterna att genomföra förslagen förutsätts ske inom ramen för respektive kommuns översiktliga planering och olika huvudmäns planering exempelvis för trafik och teknisk försörjning.

Som mål för regionens utveckling framhålls

- internationell konkurrenskraft
- goda och jämlika levnadsvillkor
- långsiktig hållbar livsmiljö

Som strategier att nå målen anges bl.a. behov av att

- regionens kapacitet ökas bl.a. genom att redan befintliga resurser i form av bostäder, lokaler och anläggningar utnyttjas under en större del av året.
- innovationsmiljön stärks genom att dra nytta av kust och skärgårdslandskapets speciella kvaliteter för att höja kreativitet, kunskap och förnyelse i ekonomin
- vidga och hålla ihop regionen genom att bibehålla och utveckla trafik och telekommunikation.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer förslagen att planlägga ny bebyggelse för permanentboende på kärnöar med statlig färja från miljösynpunkt är en bra strategi som bidrar till att minska behovet av enskild båtanvändning. Likaså bidrar en utveckling av digital kommunikation till möjligheterna att utveckla varu- och tjänsteutbud på sätt som inte samtidigt medför ökat behov av transporter. De föreslagna utgångspunkterna för att i översiktplaneringen förhålla sig till natur-, kultur- och rekreationsvärden anser förvaltningen vara goda utgångspunkter för fortsatt planering enligt plan- och bygglagen. Strategin bör kompletteras med hur skärgården påverkas av ett ändrat klimat. Nyligen kom delutredningen från den statliga Klimat- och sårbarhetsutredningen som visar att klimatförändringarna även påverkar mellansverige. Områden som kan beröras av ett förändrat klimat är bl a byggnation, infrastruktur, natur, vatten och avlopp samt energiförsörjningen.

Förvaltningen delar uppfattningen att det är angeläget att få till stånd ett mellankommunalt samarbete för att identifiera områden med särskilt stora

upplevelsevärden m.m. och lägga förslag till olika skydds- och utvecklingsåtgärder. Förvaltningen bedömer det särskilt viktigt när det är fråga att förbättra miljösituationen i vattenområdena och förbättra skyddet av den marina miljön, så att ekosystemets långsiktiga produktionsförmåga säkras. Förvaltningen bedömer att förutsättningarna för att åstadkomma sådana förändringar ökar om det klargörs vilka som har ansvaret för att genomföra åtgärderna. Förutsättningarna för att få åtgärder genomförda ökar om berörda aktörer som påverkar situationen identifieras och inbjuds att medverka tidigt i de processer som tar fram utredningar om förhållanden och utarbetar förslag till åtgärder. I detta avseende anser förvaltningen att vattendirektivets vägledning för hur ett åtgärdsprogram bör tas fram förtjänar att nämnas som ett bra arbetssätt att göra det möjligt att lösa frågor som berör flera samhällssektorer.

Förvaltningen vill understryka behovet av att det tas fram underlag som belyser kust och skärgårdsrelevanta aspekter inför beslut om framtida storregional hamnstruktur, regionens farleder och lokalisering av hamnar med inriktning på att skyddet för känsliga områden säkerställs, trafikens miljöstörningar minskar och säkerheten ökar samtidigt som framkomligheten för den kollektiva trafiken på land och vatten tryggas. Om framtida transportfartyg blir av sådan storlek att de inte kommer att kunna segla i Östersjön bör utredningen omfatta möjligheterna till en ökad landning av gods vid hamnstäder på västkusten för vidaretransport ut i landet med järnväg.

Kommunerna föreslås reservera mark för tungtransportberoende verksamheter i anslutning till omlastningspunkter, hamnar och terminaler av regionalt och nationellt intresse. Vidare förutsätts att långsiktiga behov av mark säkerställs för långsiktiga behov för teknisk försörjning, industriell produktion och andra regionalt och nationellt betydelsefulla verksamheter, som kan medföra störande inverkan på omgivningen. Från naturressurssynpunkt anser förvaltningen att det är angeläget att i första hand skydda och möjliggöra utveckling av befintliga anläggningar med centrala lägen så nära storstaden som möjligt.

I förvaltningens kompetensområde ingår främst att bedöma och förebygga om människors hälsa och naturmiljön skadas av olika åtgärder som genomförs i samhället.

Underlag för att göra en sådan bedömning utgörs vanligtvis av en s.k. miljöutredning eller konsekvensbeskrivning, som upprättas av den som lämnar förslag till åtgärderna. I den skall bl.a. beskrivas förslagens positiva och negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön. Vanligtvis redovisas också och om det finns något alternativ. Vägledande vid fysisk planering och samhällsbyggande är de nationella miljömålen.

Förslaget innehåller inga konsekvensbeskrivningar eller värdering av hur förslagen styr mot miljömålen. Förvaltningen har inte någon lokal kännedom om de områden som berörs. Förvaltningen kan därför inte bidra med egen värdering om förslagens miljökonsekvenser.

Förvaltningen anser det viktigt att i översiktlig samhällsplanering utveckla verktyg som gör det möjligt att redovisa vilka konsekvenser förslagen medför från hälso- och miljösynpunkt och dess förenlighet med nationella miljömål.

Slut

Bilagor:

Bilaga 1 ”Förslag till fördjupning av RUFS 2001”